IT-TIENI HADD TAL-GHID (2017) HAMSIN JUM TA’ FESTA

Contributed by Frans Galea
Sunday, 23 April 2017

Din
hija il- Liturgija tat-Tieni Hadd tal-Ghid (2017) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Dan huwa l-isba' |mien tas-Sena Litur!ika tal-Knisja. Fi {mien il-G'id il-Knisja tilbes il-kulur
abjad tal-Festa, tar-reb'a ta’ Kristu u tag'na wkoll, fuq il-mewt. Il-Festa tal-G'id mhix jum wie'ed biss, i|da
'amsin jum, tant li nistg'u nawguraw “l-G'id it-Tajjeb” matul dan i|-|mien
kollu. Daqshekk importanti huwa l-G'id
il-Kbir g'all-Knisja. Mhux biss, i|da
din il-festa hija x-xemx li ddawwal is-Sena Litur!ika kollha u kull wie'ed
mit-52 &add tas-sena huwa b'al qamar li jilma d-dawl, mhux tieg'u, imma
tax-xemx li hi l-G'id, ir-reb'a ta’ Kristu fuq kull tip ta’ mewt li jifni
lill-bniedem.   Il-Knisja fer'ana tkanta:
“Il-Mulej qam! Hu qam tassew! Hallelujah!”

L-G'id huwa l-eqdem festa li g'andha l-Knisja, u g'all-ewwel sekli kienet
l-unika festa. Il-Misteru tal-G'id kien
jiddomina l-predikazzjoni kollha tal-Knisja, g'ax hekk kien g'amar lilha Kristu
mumenti qabel ma rritorna g'and il-Missier: “Morru u 'abbru l-A'bar it-Tajba
lill-!nus kollha.” (Mk. 16, 15). Jekk wie'ed jg'id li jemmen fi Kristu, jkun
qed jg'id li jemmen fil-Misteru tal-G'id tieg'u, ji!ifieri li l-Missier bag'at
lil Ibnu fid-dinja biex ibati u jmut b'ala vittma tat-tpattija g'ad-dnubiet ta’
kull bniedem, u jqum mill-mewt biex igiddeb il-monstru li jbe||a’ lil kull
ma'luq. Permezz tal-Misteru tal-G'id,
Kristu sar Spirtu li jag'ti l-&ajja ta’ Dejjem lil kull min jemmen fih. Din il-“&ajja ta’ Dejjem” mhix xi fra|i
teoretika, fl-ajru, jew li tfisser biss &ajja bla tmiem fil- enna. Il-“&ajja ta’ Dejjem” imweg'da lil kull min jemmen, tibda minn hawn. Dan hu
mportanti, g'ax hu dan li jag'mel lill-Kristjan xhud ta’ Kristu, reklam g'alih
f’dinja li minnha nnifisha hi bla
kapa ita` li temmen fiH.

In-Nisrani hu xhud ta’ Kristu g'ax hu j!orr fih l-Ispirtu ta’ Dak li reba'
il-mewt. Fin-Nisrani l-mewt hija
mirbu'a, u dan mhux paroli. Min g'andu
l-&ajja ta’ Dejjem, il-&ajja dejjem, dan jidher fil-waqt tal-prova. Min g'andu l-&ajja ta’ Dejjem g'ax fih
jg'ammar Kristu, jista’ jimxi fuq l-ilmijiet tal-problemi u anke
tat-tra!edji. Ma jfissirx li ma jbatix,
li ma ja'kmuhx id-dwejjaq u l-qsim il-qalb, imma l-Im'abba tag'tih livell ta’
&ajja g'al kollox !did, u dan jidher.
Dan hu li ji!bed lid-dinja lejn Kristu.
Dan hu xog'ol il-Knisja.

L-Ewwel Qari

Il-Knisja tal-bidu hija ritratt ta’ kif g'andha tkun il-Knisja ta’
Kristu. Mhux importanti n-numru, imma hu
mportanti li mill-Knisja jo'ro! dawl li jke i d-dlamijiet, dawl ta’ xhieda li
l-mewt hi mirbu'a. Kull meta nidinbu,
anke privatament, inkunu qed in ajpru dan id-dawl, inkunu qed nag'mlu 'sara
lill-Knisja u l-missjoni tag'ha.
G'alhekk li l-Presbiteru li ja'firlek dnubietek ma jirrappre|entax biss
lil Kristu imma jirrappre|enta wkoll lill-Knisja li tkun !iet feruta mid-dnub
tieg'ek.

Hu mportanti li mill-Knisja jo'or!u |ew! sinjali tal-Fidi, tal-&ajja ta’
Dejjem; |ew! sinjali li jixhdu li Kristu tassew qam mill-mewt, tassew g'adu 'aj
u tassew li jg'ammar fil-Knisja u f’kull Nisrani adult. Dawn is-sinjali huma: l-G'aqda u l-Im'abba
fil-qies tas-salib, ji!ifieri l-Im'abba lejn l-g'adu, lejn min isallbek. Dawn i|-|ew! sinjali huma mpossibbli li
jo'or!u mill-bnedmin g'ax imorru kontra n-natura tieg'u. Imma min-Nisrani, iva. Mill-Knisja, iva. Dan g'ax hu Kristu li
jipprodu i fin-Nisrani,
fil-Knisja dawn i|-|ew! sinjali stupendi li ma ssibhom imkien iktar.

Fil-qari li !ej, se naraw kif il-Knisja primittiva kienet tag'ti dawn
is-sinjali bla sforz, bla tqan|i' u bla kalkoli. Mhix kwistjoni biss li Alla jg'in
lill-bniedem, imma li Alla ji!i jg'ammar fil-bniedem permezz tal-Ispirtu
s-Santu. U jekk il-bniedem i'obb l-g'adu
dan mhux g'ax hu kapa i jag'mel dan imma g'ax Kristu j'obb l-g'adu !ewwa
fih. L-Ispirtu ta’ Kristu biss reba'
il-mewt u Hu biss kapa i jg'aqqad u j'obb f’dan il-qies. Kien g'alhekk li l-folol bdew jid'lu
fil-Knisja g'ax kienet tidher ara d-differenza bejn il-Knisja u d-dinja. Jekk f’xi pajji|i l-Knisja qeg'da tin|abar u
ti kien u 'afna parro i qeg'din jag'lqu, dan ifisser li d-Dawl tax-xhieda
ittappan u d-dinja m’g'adhiex tara dak li kienet tara qabel mill-Knisja. Din hi sej'a g'al konver|joni kontinwa,
tag'na nfusna l-ewwel nett.

Qari mill-Ktieb tal-Atti tal-Appostli.
2, 42-47

F’dak i|-|mien: Id-dixxipli kienu j|ommu s'i' fit-tag'lim tal-appostli u fil-g'aqda ta’ bejniethom, fil-qsim tal-'ob| u fit-talb. Waqa’ mbag'ad bi|a’ fuq kul'add: g'ax 'afna kienu l-g'e!ubijiet u s-sinjali li kienu jsiru mill-appostli.

Dawk kollha li kienu jemmnu kienu lkoll flimkien, u kellhom kollox flimkien bejniethom; kienu jbig'u 'wejji!hom u !idhom u jqassmu d-d'ul bejn kul'add, skont il-'tie!a ta’ kull wie'ed.

U kuljum kienu jmorru t-Tempju flimkien, kienu jaqsmu l-'ob| fi djarhom, u jie'du l-ikel tag'hom bi qlub fer'ana u safja.
Kienu jfa''ru lil Alla, u l-poplu kollu kien i!ibhom. U minn jum g'al ie'or il-Mulej kien i|idilhom mag'hom ’il dawk li kellhom ikunu salvi.

Salm Responsorjali

Salm 118 hu Salm ta’ tif'ir u radd-il 'ajr lil Alla g'ax bil-qawwa tieg'U li tg'ammar fl-ispirtu tal-bniedem jag'mel li l-bniedem jil'aq il-milja tal-qdusija, il-milja tal-Im'abba; jil'aq dak it-tip ta’ &ajja li kien imfassal g'alih fil- nien tal-G'eden. Nirrepetu li dan mhux bis-sa''a jew bil-merti tal-bniedem innifsu. Ma tistax tag'mel Li!i mill-Im'abba. L-Im'abba ma tistax tordnaha. L-Im'abba ti!i ming'and Alla fil-bniedem u biha l-bniedem jag'mel 'wejje! li jbe||g'u lill-o'rajn, kif smajna fl-ewwel qari.
X’'in kienu jaraw li l-Im'abba skont Alla tant ixxejjen l-egoi|mu tal-bniedem li l-ewwel Insara sa'ansitra kienu jaqsmu !idhom bejniethom, in-nies kienet tib|a’ minnhom. Kienet tib|a’ g'ax kien ar g'alihom li f’dawn in-nies kien hemm Alla jg'ammar.

Is-Salmista jfa''ar lil Alla mhux g'ax tg'allem fuqU biss, i|da g'ax esperjenzjaH, !arrab il-Grazzja enormi tieg'U fl-Istorja, fil-&ajja. Alla jag'ti 'afna Grazzji materjali, imma huwa l-Miraklu Morali, il-Grazzja li ji!i jg'ammar fih l-Ispirtu ta’ Kristu li jqanqal fer' dejjiemi fil-bniedem. &dejn ir-rigal tal-Ispirtu s-Santu, ir-rigali l-o'ra m’huma xejn.
Din hi t-Talba li l-bniedem li mexa ’l quddiem fil-Fidi jitlob lill-Missier: li joktor fih l-Ispirtu ta’ dak li reba' il-mewt. &afna ma g'andhomx mo'' dawn l-affarijiet. G'alihom il-&ajja hi biss

din t’hawn, anke jekk imorru l-knisja kull nhar ta’ &add. Huma dan ma jg'iduhx bil-kliem, imma dan juruh bil-fatti, u anke bit-talb tag'hom.
Meta t-talb tag'na hu kostrett biss g'all-'ti!ijiet materjali, a'na
nistg'u inkunu reli!ju|i kemm trid, imma a'na nies materjali, marbutin ma’ din
l-art li mhix pajji|na.

Il-Grazzji materjali li jista’ jag'tina Alla jg'inuna nikbru fil-Fidi imma
ma jsolvux il-problema kbira li kull wie'ed minna g'andu: il-mewt u dak li
ji!ri wara. Il-bniedem li 'alla warajh
il-bluha jaf li huwa hawn li l-Mulej g'andu b|onn iwettaq reb'a f’&ajtu. Min isolvi l-problema tal-mewt ikun solva kollox. U din il-problema jsolviha biss
Kristu g'ax lilU bag'at il-Missier biex jid'ol fil-mewt u jisplodiha, jaqsamha
fi tnejn bil-Misteru tal-G'id tieg'u. Fi
Kristu a'na mitna u qomna mill-mewt biex ng'ixu &ajja bla tmiem! Halleluja!
Kristu huwa l-!ebla tax-xewka li 'afna ma japprezzawhiex, imma li g'al
min jemmen hi l-!ebla li fuqha jibni 'ajtu g'ax hi biss issalva mill-mewt.

Ritornell: Hallelujah, hallelujah, hallelujah!

&a jg'id I|rael:

It-tjieba tieg'u g'al dejjem!

&a tg'id id-dar ta’ Aron:

It-tjieba tieg'u g'al dejjem!

&a jg'idu dawk li jib|g'u mill-Mulej:

It-tjieba tieg'u g'al dejjem!

B’sa''ithom kollha mbuttawni biex naqa’;

Imma l-Mulej tani l-g'ajnuna.

Il-qawwa tieg'i u l-g'ana tieg'i l-Mulej,

Hu s-salvazzjoni tieg'i.

G'ajat ta’ fer' u reb'

Jinstema’ fl-g'erejjex tat-tajbin:

Il-leminija tal-Mulej g'amlet 'wejje! ta’ 'ila!

Il-!ebla li warrbu l-bennejja

Saret il-!ebla tax-xewka.

Bis-sa''a tal-Mulej se'' dan:

&a!a tal-g'a!eb f’g'ajnejna.

Dan hu l-jum li g'amel il-Mulej:

&a nifir'u u nithennew fih!

It-Tieni Qari

San Pietru, il-kap tal-ewwel komunita` Nisranija, jxandrilna l-Kerigma,
l-A'bar it-Tajba tal-Mulej esù. &afna
ma jemmnux li esù huwa A'bar Tajba g'all-bniedem. G'alhekk is-Salm qal li Kristu huwa l-!ebla
mwarrba mill-bennejja. Din kelma serja
g'alina g'ax jien u int nistg'u inkunu fost dawk li nwarrbu din il-!ebla g'ax
na'sbu li l-&ajja, il-Fer', is-Sliem insibuhom fl-affarijiet materjali
tad-dinja: im'abbiet, affetti, 'biberiji, flus, fama, karriera, sa''a, passastempi,
vizzji, sodisfazzjon tal-!isem... Dawn
l-affarijiet kollha huma mi||ew!a lill-mewt g'ax g'andhom il-mewt miktuba
fid-D.N.A. tag'hom. Min isib lil Kristu
u jag'raf x’g'amel g'alih l-Iben ta’ Alla g'andu l-mewt maqsuma u g'adda, !a
minn hawn, g'all-&ajja li ma tmut qatt.

Dawn m’humiex teoriji u idejat fl-ajru.
Li kien hekk kieku l-Knisja ilha li spi at u Kristu ntesa. Dak li j|omm il-Knisja 'ajja huwa l-Ispirtu
ta’ Kristu rebbie' fuq il-mewt li jinfiltra f’dawk li jimxu ’l quddiem
fil-Fidi. Dan kollu jinag'talhom b’rigal
gratis, bla ma jkun jist'oqqilhom g'ax Kristu hu prezzjus wisq biex wie'ed
jimmeritah. Imberkin dawk li jittalbu
ming'and il-Missier dan ir-rigal g'ax, skont l-appostlu, huma n-nies tassew

fer'ana, tassew mimlijin Tama u ottimi|mu g'all-!ejjieni.

Dawn in-nies jg'addu b'al kul'add
mit-tribulazzjonijiet tad-dinja, imma t-tbatija tag'hom hija mdawla mid-Dawl
qawwi tal-G'id tal-Mulej. Huma jafu li
t-tbatja u l-prova huma biss fa ata wa'da tal-G'id li jimmarka l-&ajja. Il-fa ata l-o'ra dejjem hi l-Qawmien fi
Kristu. Il-prova mirbu'a b’dan il-mod
issa''a' il-Fidi, mhux teqridha.

Qari mill-Ewwel Ittra ta’ San Pietru Appostlu. 1, 3-9

Ikun imbierek Alla u Missier Sidna esù Kristu, li fil-'niena kbira tieg'u
tana twelid !did li jwassalna g'al tama 'ajja bil-qawmien ta’ esù Kristu
mill-imwiet, u g'al wirt li la jit'assar, la jittebba’ u anqas jinxef. Dan il-wirt hu merfug' g'alikom fis-sema,
g'ax intom tinsabu ta't il-'arsien tal-qawwa ta’ Alla bil-fidi tag'kom
fis-salvazzjoni, li hi lesta biex tidher fl-a''ar ta|-|minijiet.

G'alhekk g'andkom tifir'u, ukoll jekk issa, g'al ftit |mien ie'or, je'tie!
tg'addu min-niket ta’ 'afna provi. Hekk
is-sin erita` tal-fidi tag'kom – li tiswa wisq aktar mid-deheb ippruvat bin-nar
u li jintemm – tg'addi mill-prova u fl-a''ar ikun jist'oqqilha t-tif'ir u
l-glorja u l-!ieh meta jidher esù Kristu.
Intom lilu ma rajtuhx, imma t'obbuh; u, waqt li issa temmnu fih,
g'alkemm ma tarawhx, tifir'u b’fer' li ma jitfissirx u ma jitqjiesx, u hekk
tiksbu l-g'an tal-fidi tag'kom, is-salvazzjoni ta’ ru'kom.

Evan!elju

Il-Fidi vera tiswa ferm aktar mid-deheb, g'ax waqt li dan jintemm, hi
tibqa’ g'al dejjem, qalilna San Pietru.
U dan hu tassew veru. Kull
bniedem fid-dinja jfittex dak li jibqa’, dak li hu etern, dak li jirba'
il-mewt. Min ifittex hawn u min ifittex
hemm. Anke l-bniedem li ji!ri wara
l-vizzji tieg'u, bla ma jaf qed ifittex reb'a, 'arba minn dak li jintemm, minn dak
li jinqered. Miskin il-bniedem li
jfittex il-&ajja fejn hemm il-mewt.

Il-bniedem li g'adu ma ltaqax ma’ Kristu rebbie' fuq il-mewt, g'adu
fl-egoi|mu tieg'u, fil-bi|a’ tieg'u, bil-bibien ta’ qalbu mag'luqa g'ax jib|a’
li jwe!!a’. Jib|a’ jirriskja, g'ax ma
jafdax. Min ma ltaqax ma’ Kristu ma
jemminx tassew li l-mewt hi mirbu'a.
G'all-kuntrarju, l-mewt hi s-sinjura li tirrenja u ta'kem dak kollu li
ji!ri kemm fil-'ajja personali tal-bniedem kif ukoll fl-Istorja tal-!nus. L-appostli qag'du attenti biex isakkru l-bieb
tag'hom bl-istaneg. Kienu mdawrin
mi - irku tal-mewt. Kristu jisfronda dan
kollu u jinvadi l-kenn fierag' tag'hom u jg'idilhom xi 'a!a mportanti mmens:
“Evenu Shalom alekem! Is-Sliem
g'alikom! Il-Pa i mag'kom!” Ahh x’balzmu fuq il-feriti tal-qalb huwa
s-Sliem ta’ Kristu! X’te|or hija l-Fidi!

L-appostli kollha raw biex emmnu, mhux Tumas biss. Kollha raw u messew lil Kristu li !ie lura
mi - imiterju. Huma raw b’g'ajnejhom u
messew b’idejhom il-&ajja li ssuperat il-mewt, li tmur ’lil hemm
mill-mewt. Imma anke a'na, li m’a'niex
se naraw lil Kristu mqajjem, almenu sakemm g'adna hawn, anke l-Fidi tag'na se
tkun mibnija fuq dak li mmissu u naraw.
G'ax il-Fidi ti!i mis-smig' tassew, mis-smig' tal-kliem li jwasslulna
dawk li “raw” u “messew b’idejhom” fl-esperjenza ta’ Alla li kellhom. Imma
anke a'na, ninag'taw il-Grazzja li
“naraw” u “mmissu b’idejna” g'ax il-Fidi tikber u tissa''a' bl-esperjenza
tal-&ajja, bil-laqg'a ma’ Kristu li sse'' fl-Istorja. Hieni l-bniedem li g'andu x’jirrakkonta
g'e!ubijiet fuq Alla. Hieni l-bniedem li
biex juri li Alla je|isti tassew u j'obbu, ma jinqedhiex b’kateki|mi ta’
bl-amment, imma jirrakkonta parti minn 'ajtu li fiha hu “ra” lil Alla, “mess”
lil Kristu li g'adu 'aj.

Dn hu mportanti. Meta Alla jg'addi
minn 'ajjitna waqt li nkunu daharna mal-'ajt bla tama f’'add, dak il-waqt a'na
nkunu qed inda''lu subg'ajna fil-feriti tal-Mulej u ng'addu g'al Fidi li 'add u
xejn ma jista’ jisraqhielna. Din hi
l-esperjenza ta’ Alla. Ma nistg'ux
ni!!udikaw lil Tumas g'ax ilkoll a'na Tumasijiet. Mhux li kien li kollha ng'addu minn
esperjenza li timmarkalna 'ajjita u nibqg'u ng'idu u ner!g'u ng'idu li dak
in-nhar da''alna subg'ajna fil-kustat u l-feriti ta’ Kristu.

Versett: Hallelujah.
Hallelujah. Tumas, emmint g'ax
rajtni, ig'id il-Mulej; henjin dawk li ma rawx u emmnu. Hallelujah.

Qari mill-Evan!elju ta’ San wann.
20, 19-31

Dak il-&add filg'axija, meta d-dixxipli kienu flimkien imbe||a’ mil-Lhud,
bil-bibien mag'luqa, !ie esù u qag'ad f’nofshom; u qalilhom: “Il-pa i
mag'kom!” Kif qal hekk, uriehom idejh u
!enbu. Id-dixxipli fer'u meta raw il-Mulej. Imbag'ad esù
tenna jg'idilhom: “Il-pa i mag'kom! Kif
Missieri bag'at lili, hekk jien nibg'at lilkom.” Kif qal hekk, nefa' fuqhom u qalilhom: “&udu
l-Ispirtu s-Santu: id-dnubiet ta’ dawk li ta'fru jkunu mafura, u d-dnubiet ta’
dawk li ||ommu jkunu mi|muma.”

Wie'ed mit-Tnax, Tumas, imlaqqam it-Tewmi, ma kienx mag'hom meta !ie
esù. G'alhekk id-dixxipli l-o'ra
qalulu: “Rajna l-Mulej.” I|da hu
qalilhom: “Jekk ma narax f’idejh il-marka tal-imsiemer, jekk ma nqeg'idx sebg'i
fuq il-marka tal-imsiemer u idi fuq !enbu, jien ma nemmnx.”

Tmint ijiem wara, id-dixxipli re!g'u kienu !ewwa u Tumas kien mag'hom. Il-bibien kien mag'luqa, imma esù da'al,
qag'ad f’nofshom, u qalilhom: “Il-pa i mag'kom!” Imbag'ad qal lil Tumas: “Newwel sebg'ek
’il
hawn u ara idejja, u !ib idek u qeg'idha fuq !enbi: qis li ma tonqosx fik
il-fidi, i|da emmen.” Wie!bu Tumasu
qallu: “Mulej tieg'i u Alla tieg'i!”
Qallu esù: “Emmint g!ax rajtni!
Henjin dawk li ma rawx u emmnu.”

Hemm 'afna sinjali o'ra li esù g'amel quddiem id-dixxipli tieg'u u li
mhumiex imni||la f’dan il-ktieb. I|da
dawn inkitbu biex intom temmnu li esù hu l-Messija Bin Alla, u biex
bit-twemmin tag'kom ikollkom il-'ajja f’Ismu.